

Kirkkonummen kunnan lausunto Uudenmaan VISIO-kaavan luonnoksesta, kh
Kuntakehityksen lautakunta 06.05.2026 § 48
234/10.02.00/2025

Valmistelija	kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kuntakehitysjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa Kuntakehityksen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se antaa Uudenmaan liitolle liitteenä olevan lausunnon Uudenmaan VISIO-kaavan luonnoksesta.
Käsittely	Nuorisovaltuuston edustaja Valter Åström poistui kokouksesta pykälän esittelyn aikana klo 18.21. Käsittelyn aikana puheenjohtaja Matti Kaurila teki seuraavat evästysehdotukset: "1.0. Lautakunta päättää evästää ja edellyttää lausuntoluonnoksen täydentämistä ennen kunnanhallituksen kokousta seuraavilla evästyksillä." Sami Ragnell, Aleksander Polkko, Kim Lindström, Paula Tuominen, Thomas Vasenius ja Jessica Dannbäck kannattivat evästystä. "1.1. Lisätään Yleistä -otsikko Kaavan tavoite -otsikon jälkeen Kaavassa tulee esittää vain seudullisesti tai valtakunnallisesti merkittävät luo-alueet ja poistaa luonnoksesta pienet Luo-alueet eivätkä ko. merkinnät saa olla kovin yksityiskohtaisesti määrääviä, koska yksityiskohtaisempi tarkastelu tapahtuu kuntien kaavoituksissa. Luo-alue merkinnät eivät saa rajoittaa myöskään alueiden virkistyskäyttöä. Kirjaus koskien maanomistajalle maakuntakaavasta aiheutuvan haitan arviointia omistussuhteiden vaihduttua on epäselvä. Se tulee kirjata muotoon, jossa on yksikäsitteisen selvää, että omistussuhteiden muutos ei poista mainittuja maanomistajan oikeuksia. Maanomistajia, joille maakuntakaavan muutos voi rajoittaa rakentamisoikeutta, tulee lähettää kuulemispyyntö, pelkkä julkinen nähtävillä olo ei ole oikeusturvan varmistamisen kannalta riittävää. Periaatteena tulee olla se, että yleiskaavan kantatilamitoituksen mukainen oikeusvaikutteinen rakennusoikeus säilyy." Aleksander Polkko, Sami Ragnell, Kim Lindström, Paula Tuominen, Thomas Vasenius ja Jessica Dannbäck kannattivat evästystä. Lautakunta hyväksyi evästyksen 1.0 ja 1.1 yksimielisesti. " 1.2. Luonto ja hiilensidonta- kappaleeseen lisätään seuraavat; 1. Vihdin ja Kirkkonummen rajojen tuntumassa oleva viheryhteys tulee siirtää pohjoisosaltaan Kirkkonummen ja Vihdin rajalle, kuten myös Luo-merkintä oikeampaan paikkaan eli kunnanvaltuuston 14.4.2026 päätöksen mukaiseen Metso-kohteeseen. 2. Luo alue Myllykylässä, Kvarnbyninimen kohdalla tulee jättää Luo-alueen ulkopuolelle, koska alue on vahvassa osayleiskaavassa määritelty tarkemmin. Rajaus tulee tehdä osayleiskaavan mukaisesti. Rajausta tulee supistaa myös Volsin kylän eteläpuolella. 3. Luo alue Sundbergin Morn-niemen kohdalla tulee siirtää rantaviivaan siten, että Morn-niemen kohdalla ei tule Luo-merkintää. 4.

Kartanonrannan kohdalla viheryhteystarve tulee siirtää maakaasuputkilinjan kaakkoispuolelle. 5. Piispankylän itäpuolella oleva Luo alue tulee rajata yleiskaavan mukaisesti siten, että yleiskaavan MU alue tulee rajata pois Luo alueesta. 6. Pilvijärven eteläpuolella oleva Luo - alue tulee rajata Kantvikin osayleiskaavaehdotuksen mukaiseksi. 7. Kantvikin satama ja satama-alueeseen liittyvät yritysalueet ja yritysalueiden suunnitelmat tulee rajata pois Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeästä alueesta. 8. Upinniemen tuleva viheryhteystarve tulee siirtää idemmäksi, jotta eläinten kulku kaakon suuntaan Upinniemen Luo-alueelle on mahdollinen. 9. Porkkalan niemessä Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta tulee supistaa kunnan oman Rannikon ja Saariston osayleiskaavan sekä yleiskaavan mukaiseksi. 10. Vuohimäen länsipuolella oleva viheryhteysmerkintä tulee siirtää Kirkkonummen-Siuntion rajalle, jotta mahdollinen junavarikko voidaan toteuttaa. 11. Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen merkintä tulee poistaa olemassa olevan louhimon sekä Båtvikin teollisuusalueen kohdalta. 12. Aikaisemmin Hotelli Långvik- nimellä toimineen hotellin kehittäminen tulee olla jatkossa mahdollista Luo- merkintää supistaen.”

Aleksander Polkko, Sami Ragnell, Kim Lindström, Paula Tuominen, Thomas Vasenius ja Jessica Dannbäck kannattivat evästystä

Käsittelyn aikana Pinja Pekkarniemi teki seuraavan evästysehdotuksen viitaten Kaurilan evästysehdotukseen 1.2.:

” Kaurilan evästyksen (1.2.) kohdat 1, 4, 8 hyväksytään evästykseksi. Muita kohtia ei evästetä.”

Mervi Somervuori, Tuovi Ronkainen ja Jukka Lahti kannattivat evästystä.

Puheenjohtaja totesi, että Matti Kaurilan ja Pinja Pekkarniemen evästysehdotukset ovat keskenään ristiriidassa ja niitä tulee äänestää vastakkain.

Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat puheenjohtajan evästyksiä 1.0 ja 1.2 yhdessä, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Pinja Pekkarniemen evästystä, äänestävät EI.

Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti.
7 JAA-ääntä (Polkko, Lindström, Tuominen, Vasenius, Ragnell, Kaurila, Dannbäck
4 EI- ääntä (Pekkarniemi, Somervuori, Lahti, Ronkainen), jolloin puheenjohtajan evästysehdotus voitti.

Puheenjohtaja totesi, että hänen evästysehdotustaan 1.2. ei hyväksytä yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää.

Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat puheenjohtajan evästysehdotusta 1.2. äänestävät EI.

Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:
4 JAA-ääntä (Somervuori, Lahti, Ronkainen, Pekkarniemi)
7 EI-ääntä (Dannbäck, Kaurila, Ragnell, Tuominen, Polkko, Vasenius, Lindström), jolloin puheenjohtajan evästys voitti.

Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan evästysehdotuksen:

” 1.3. Maanpuolustus Upinniemen sv-p alueen kaavamerkinnän selostus tulee korjata valtioneuvoston asetukseen 1101/2015 ja sotilasräjähdeasetuksen mukaiseksi ja rajausta korjata. Suojavyöhykemäärittelyt ilmenevät Uudenmaan liiton valmisteluaineistosta Puolustusvoimat Uudellamaalla <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Puolustusvoimat-Uudellamaalla.pdf>. Upinniemen sv-p rajausta tulee korjata em. julkaisussa esitetyn mukaiseksi (kuva sivulla 33), ja kaavamääritteissä tarkentaa, että rajoitukset eroavat eri vyöhykkeillä. Rajoitukset ulommalla A-vyöhykkeellä koskevat ainoastaan sairaalaa, vankeinhoitolaitosta, hoitokotia, vanhainkotia, lastentarhaa tai muuta vastaavaa laitosta, jossa ovat ihmiset tarvitsevat ulkopuolista apua evakuointitilanteessa. Muuta rakentamista ei ole valtioneuvoston asetukseen 1101/2015 ja sotilasräjähdeasetuksen perusteella rajoitettu. Maakuntakaavassa esitetty suojavyöhyke on asetusten ulointakin vyöhykettä selvästi laajempi. Maakuntakaava ei voi määrätä asetusten vastaisia rajoitteita. Luonnoksen muutetun kaavamerkinnän esittämä täysi rakennuskielto on kohtuuton ja perusteeton, huomioiden myös, että sisemmällä vyöhykkeellä sijaitsee siviiliasuintaajama, jota ei vaadita poistettavaksi”

Aleksander Polkko, Paula Tuominen, Sami Ragnell, Jessica Dannbäck ja Thomas Vasenius kannattivat evästystä.

Lautakunta hyväksyi evästyksen yksimielisesti.

Päätös

Kuntakehityksen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että se antaa Uudenmaan liitolle liitteenä olevan lausunnon Uudenmaan VISIO-kaavan luonnoksesta.

Sekä evästää seuraavasti:

1 Lautakunta evästää ja edellyttää lausuntoluonnoksen täydentämistä ennen kunnanhallituksen kokousta seuraavilla evästyksillä:

1.1. Lisätään Yleistä -otsikko Kaavan tavoite -otsikon jälkeen: Kaavassa tulee esittää vain seudullisesti tai valtakunnallisesti merkittävät luo-alueet ja poistaa luonnoksesta pienet Luo-alueet eivätkä ko. merkinnät saa olla kovin yksityiskohtaisesti määrittäviä, koska yksityiskohtaisempi tarkastelu tapahtuu kuntien kaavoituksissa. Luo-alue merkinnät eivät saa rajoittaa myöskään alueiden virkistyskäyttöä.

Kirjaus koskien maanomistajalle maakuntakaavasta aiheutuvan haitan arviointia omistussuhteiden vaihduttua on epäselvä. Se tulee kirjata muotoon, jossa on yksikäsitteisen selvää, että omistussuhteiden muutos ei poista mainittuja maanomistajan oikeuksia. Maanomistajia, joille maakuntakaavan muutos voi rajoittaa rakentamisoikeutta, tulee lähettää kuulemispyyntö, pelkkä julkinen nähtävillä olo ei ole oikeusturvan varmistamisen kannalta riittävää. Periaatteena tulee olla se, että yleiskaavan kantatilamitoituksen mukainen oikeusvaikutteinen rakennusoikeus säilyy

1.2. Luonto ja hiilensidonta- kappaleeseen lisätään seuraavat;

- Vihdin ja Kirkkonummen rajojen tuntumassa oleva viheryhteys tulee siirtää pohjoisosaltaan Kirkkonummen ja Vihdin rajalle, kuten myös Luo-

merkintä oikeampaan paikkaan eli kunnanvaltuuston 14.4.2026 päätöksen mukaiseen Metso-kohteeseen.

- Luo-alue Myllykylässä, Kvarnbynin kohdalla tulee jättää Luo-alueen ulkopuolelle, koska alue on vahvassa osayleiskaavassa määritelty tarkemmin. Rajausta tulee tehdä osayleiskaavan mukaisesti. Rajausta tulee supistaa myös Volsin kylän eteläpuolella.

- Luo- alue Sundbergin Morn-niemen kohdalla tulee siirtää rantaviivaan siten, että Morn-niemen kohdalla ei tule Luo-merkintää.

- Kartanonrannan kohdalla viheryhteystarve tulee siirtää maakaasuputkilinjan kaakkoispuolelle.

- Piispankylän itäpuolella oleva Luo-alue tulee rajata yleiskaavan mukaisesti siten, että yleiskaavan MU-alue tulee rajata pois Luo-alueesta.

- Pilvijärven eteläpuolella oleva Luo -alue tulee rajata Kantvikin osayleiskaavaehdotuksen mukaiseksi.

- Kantvikin satama ja satama-alueeseen liittyvät yritysalueet ja yritysalueiden suunnitelmat tulee rajata pois Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeästä alueesta.

- Upinniemen tuleva viheryhteystarve tulee siirtää idemmäksi, jotta eläinten kulku kaakon suuntaan Upinniemen Luo-alueelle on mahdollinen.

- Porkkalan niemessä Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta tulee supistaa kunnan oman Rannikon ja Saariston osayleiskaavan sekä yleiskaavan mukaiseksi.

- Vuohimäen länsipuolella oleva viheryhteysmerkintä tulee siirtää Kirkkonummen-Siuntion rajalle, jotta mahdollinen junavarikko voidaan toteuttaa.

- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen merkintä tulee poistaa olemassa olevan louhimon sekä Båtvikin teollisuusalueen kohdalta.

- Aikaisemmin Hotelli Långvik- nimellä toimineen hotellin kehittäminen tulee olla jatkossa mahdollista Luo- merkintää supistaen.

1.3. Maanpuolustus Upinniemen sv-p alueen kaavamerkinnän selostus tulee korjata valtioneuvoston asetukseen 1101/2015 ja sotilasräjähdeasetuksen mukaiseksi ja rajaus korjata. Suojavyöhykemäärittelyt ilmenevät Uudenmaan liiton valmisteluaineistosta Puolustusvoimat Uudellamaalla <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Puolustusvoimat-Uudellamaalla.pdf>. Upinniemen sv-p rajaus tulee korjata em. julkaisussa esitetyn mukaiseksi (kuva sivulla 33), ja kaavamääritteissä tarkentaa, että rajoitukset eroavat eri vyöhykkeillä. Rajoitukset ulommalla A-vyöhykkeellä koskevat ainoastaan sairaalaa, vankeinhoitolaitosta, hoitokotia, vanhainkotia, lastentarhaa tai muuta vastaavaa laitosta, jossa ovat ihmiset tarvitsevat ulkopuolista apua evakuointitilanteessa. Muuta rakentamista ei ole valtioneuvoston asetukseen 1101/2015 ja sotilasräjähdeasetuksen perusteella rajoitettu. Maakuntakaavassa esitetty suojavyöhyke on asetusten ulointakin vyöhykettä selvästi laajempi. Maakuntakaava ei voi määrätä asetuksen vastaisia rajoitteita. Luonnoksen muutetun kaavamerkinnän esittämä täysi

rakennuskielto on kohtuuton ja perusteeton, huomioiden myös, että sisemmällä vyöhykkeellä sijaitsee siviiliasuintaajama, jota ei vaadita poistettavaksi.

Tiedoksi

Selostus

Uudenmaan maakuntahallitus päätti uuden maakuntakaavatyön käynnistämisestä 13.5.2024. Kyseessä on Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava, nimeltään Innovatiivinen vihreä siirtymä eli VISIO-kaava. Se pyrkii vastaamaan mm. energiamurroksen uusiin vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin, joka pitää sisällään niin uusien, kuin jo käytössä olevien hiilineutraalien energiantuotantomuotojen edistämisen.

Uudenmaan maakuntahallitus hyväksyi VISIO-kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville 24.2.2025 ja Uudenmaan liitto pyysi kommentteja siitä huhtikuussa 2025. Uudenmaan liitto pyytää lausuntoa kaavaluonnoksesta 8.5.2026 mennessä, mutta on myöntänyt Kirkkonummen kunnalle lisäaikaa 26.5.2026 saakka.

Laadittava kaava on vaihemaakuntakaava, eli kaava täydentää voimassa olevaa ja lainvoimaista kaavakokonaisuutta vihreään siirtymään liittyvien viiden teemakokonaisuuden osalta:

- Energia
  - Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
  - Luonto ja hiilensidonta
  - Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
  - Vesihuolto ja vesivarat
- sekä kuudentena teemana
- Maanpuolustus, joka lisättiin teemaksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatujen kommenttien perusteella, vaikka se ei vihreään siirtymän alle varsinaisesti kuulu.

Uuden VISIO-vaihemaakuntakaavatyön keskeinen lähtökohta on alueidenkäytön keinoin edistää vihreää siirtymää Uudellamaalla. Vaihemaakuntakaavan tavoitevuosi on vuodessa 2050. Kaavan tultua voimaan, kaikki mitä ei erikseen kaavan hyväksymisen yhteydessä kumota, jää aikaisemmista maakuntakaavoista voimaan.

Alueellisesti kaava kattaa kaikki Uudenmaan alueen kunnat lukuun ottamatta Östersundomin maakuntakaavan aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Maakuntakaavatyöhön liittyvä aineisto on saatavilla suomeksi osoitteesta <https://uudenmaanliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/maakuntakaavat/visiokaava/visio-kaavan-luonnos/> ja ruotsiksi <https://uudenmaanliitto.fi/sv/planlaggning-och-trafik/landskapsplanerna/visionplanen/vision-planens-utkast/> Uudellamaalla on uuden VISIO-kaavan valmistelun alkaessa voimassa useita maakuntakaavoja:

- Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus
- Östersundomin maakuntakaava sekä
- neljännen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisu

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta:

- Helsingin seudun vaihemaakuntakaava
- Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava
- Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava

Voimassa olevista maakuntakaavoista Kirkkonummea koskee Helsingin seudun vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisu, johon sisältyviä aluevarauksia ei kuitenkaan kohdistu Kirkkonummen alueelle.

Alueidenkäyttölain (entinen maankäyttö- ja rakennuslaki) 32 §:n 1 momentin mukaan ”maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi”. Kyseisen pykälän kolmannessa momentissa säädetään, että ”maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettujen kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.” Kirkkonummen alueella on voimassa pykälän tarkoittamat oikeusvaikutteiset yleiskaavat Kirkkonummen yleiskaava 2020, Kirkkonummen saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaava, sekä yhdeksän osayleiskaavaa, joilla on korvattu yleiskaava 2020 kyseisillä alueilla.

Asiakirjat: Kirkkonummen kunnan lausunto Uudenmaan VISIO-kaavan luonnoksesta

Päätöshistoria